

دوشنبه، فوریه 13، 2017 - 02:16

حقوق تاریخی ایران در دریای مازندران

• هوشنگ طالع

برپایه‌ی دو قرارداد 1921 (مودت) و 1940 (تجارت و بحر پیمایی) میان ایران و شوروی، نیمی (50 درصد) از دریای مازندران در مالکیت ایران است....هیچ مقامی اجازه ندارد که از سوی ملت ایران، قراردادی را امضا کند که کوچکترین خدشه‌ای بر منافع ملت ایران در دریای مازندران وارد کند. پذیرش سهم کمتر از 50 درصد در حکم تجزیه‌ی ایران است

برپایه‌ی دو قرارداد 1921 (مودت) و 1940 (تجارت و بحر پیمایی) میان دولت شاهنشاهی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی، نیمی (50 درصد) از دریای مازندران (کاسپیان) در مالکیت ملت و دولت ایران قرار دارد.

از آنجا که هیچ‌گونه تحدید حدود میان ایران و اتحاد شوروی در دریای مازندران (کاسپیان) به عمل نیامده است، مالکیت مساوی دو طرف در این دریا به گونه‌ی مشاع می‌باشد. بر پایه‌ی اصول شناخته شده‌ی بین‌المللی، مالکیت بر یک پهنه (خاکی یا آبی) در حکم مالکیت بر فضای بالا و ژرفای آن پهنه نیز می‌باشد.

در دو قرارداد مزبور، جز در مورد آب‌های ساحلی دو طرف (بند 4 ماده 12 قرارداد 1940) استثنا یا محدودیت دیگری به چشم نمی‌خورد. از این رو، مالکیت ملت و دولت ایران بر نیمی از این دریا، فضای بالا و بستر و زیر بستر را نیز در بر می‌گیرد.

با فروپاشی اتحاد شوروی در سال 1370 خورشیدی (1990 میلادی) 15 واحد سیاسی برپهنه‌ی آن سر برآوردند که 4 واحد حاصل از تجزیه‌ی جمهوری‌های فدراسیون روسیه، قزاقستان، ترکمنستان و آذربایجان (اران) دارای مرز آبی با دریای مازندران (کاسپیان) می‌باشند. همه‌ی واحدهای سیاسی ایجاد شده در فراگشت فروپاشی اتحاد شوروی و از جمله 4 جمهوری‌های یاد شده برپایه‌ی قراردادهای مینسک (پایتخت روسیه سفید/ بلاروس) و آلماتی (پایتخت وقت قزاقستان) اعلام کردند که به‌عنوان میراث‌خواران اتحاد شوروی، همه‌ی معاهدات و تعهدات اتحاد مزبور را به رسمیت شناخته و محترم می‌دارند (این قراردادها به ثبت سازمان ملل متحد نیز رسیده است).

بدین‌سان 4 کشور مزبور تنها مالک میراث اتحاد شوروی یا نیمی از دریای مازندران (کاسپیان) می‌باشند و نیمی از آن برپایه‌ی دو قرارداد 1921 و 1940 متعلق به ملت و دولت ایران است. کوتاه سخن آن که:

یکم - رژیم حقوقی دریای مازندران (کاسپیان)، بر پایه‌ی قراردادهای 1921 و 1940 میان ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی استوار است.

دوم - بر پایه‌ی قراردادهای مزبور، دو طرف دارای حاکمیت و مالکیت متساوی (50 - 50) بر این دریا هستند.

سوم - از آنجا که هیچ‌گونه تحدید حدود، میان ایران و اتحاد جماهیر شوروی در دریای مازندران به عمل نیامده است، مالکیت و حاکمیت متساوی دو طرف، به گونه‌ی مشاع می‌باشد.

چهارم - بر پایه‌ی اصول شناخته شده ملی و بین‌المللی، مالکیت و حاکمیت بر یک پهنه (اعم از آبی یا خاکی)، در حکم مالکیت و حاکمیت بر فضای بالا و ژرفای آن پهنه می‌باشد، مگر آن که استثنا یا محدودیت‌هایی اعلام شده باشد.

در دو قرارداد مزبور، جز در مورد آب‌های ساحلی دو طرف (بند 4 ماده 12 قرارداد 1940)، استثنا و یا محدودیت دیگری به چشم نمی‌خورد. از این رو، مالکیت و حاکمیت ملت و دولت ایران بر نیمی از

دریای مازندران، فضای بالا و بستر و زیر بستر این دریا را نیز در بر می‌گیرد.

پنجم - در سال 1370 (1991 میلادی)، اتحاد شوروی فرو پاشید. در این فرآیند، 15 واحد سیاسی بر پهنه‌ی اتحاد مزبور سر برآوردند که چهار واحد آن، یعنی فدراسیون روسیه و جمهوری‌های قزاقستان، ترکمنستان و آذربایجان (اران) در کنار دریای مازندران قرار دارند. ششم - همه‌ی واحدهای ایجاد شده بر پهنه‌ی اتحاد شوروی، از جمله جمهوری‌های فدراسیون روسیه، قزاقستان، ترکمنستان و آذربایجان (اران)، بر پایه‌ی توافق‌های مینسک (پایتخت روسیه سفید / بلاروس) و آلماتی (پایتخت پیشین قزاقستان)، اعلام کردند که به عنوان میراث خواران اتحاد شوروی، همه‌ی معاهدات و تعهدات اتحاد مزبور را به رسمیت شناخته و محترم می‌دارند. هفتم - بدین سان میراث خواران اتحاد شوروی، پیش از هر گفت‌وگو با ایران، می‌بایست نخست بر سر تقسیم ماترک اتحاد شوروی که عبارت است از 50 درصد دریای مازندران، به چانه‌زنی، گفتگو و تفاهم یا نزاع و ستیزه، میان خود برخیزند. هشتم - توافق چهار واحد سیاسی فدراسیون روسیه، قزاقستان، ترکمنستان، آذربایجان (اران) بر سر مرده‌ریگ اتحاد شوروی در دریای مازندران که نیمی از آن را در بر می‌گیرد، راه را برای گفتگو بر سر تعیین رژیم نوین حقوقی دریای مازندران، با دولت ایران می‌گشاید. نهم - تجزیه‌ی احتمالی هر یک از واحدهای سیاسی مزبور (اران، فدراسیون روسیه، قزاقستان و ترکمنستان) و سر برآوردن واحدهای سیاسی نوین در کرانه‌ی دریای مازندران، اثری بر حق السهم ایران در این دریا ندارد. واحدهای حاصل از تجزیه، تنها دارایی و بدهی‌های واحد اصلی را به ارث می‌برند. بدین سان، حقوق تاریخی و قانونی ملت ایران بر پایه‌ی قراردادهای موجود میان ایران و اتحاد شوروی، روشن و مسجل و مسلم است. هیچ‌کس و هیچ مقام نمی‌تواند و اجازه ندارد که از سوی ملت ایران، قراردادی را امضاء کند که کوچک‌ترین خدشه بر منافع ملت ایران در دریای مازندران وارد کند. از آن جا که تحدید حدود میان ایران و اتحاد شوروی در دریای مازندران به عمل نیامده است، پذیرش سهم کمتر از 50 درصد در حکم تجزیه‌ی ایران است.

بخش: قومی-ملی

نشانی منبع: <http://www.iranglobal.info/node/58858>